

Läroämnets uppdrag i årskurs 1--2

Det särskilda uppdraget i undervisningen i det andra inhemska språket i årskurserna 1- 2 är att hos eleverna väcka en positiv attityd till att lära sig finska eller svenska samt att stärka elevernas tro på sin egen förmåga att lära sig språk och att modigt använda även det lilla de kan på det andra språket. Undervisningen ska väcka elevernas nyfikenhet för språk och stödja deras förmåga att iaktta och använda sig av de språkliga och kulturella intryck som de får från omgivningen. Undervisningen ska ge eleverna mångsidiga upplevelser av finska eller svenska och kulturerna som har anknytning till det finska eller svenska språket. **I undervisningen i modersmålsinriktad finska eller svenska** får eleverna möjlighet att reflektera över och fördjupa sina kunskaper i finska eller svenska och sin kännedom om särdragen i finsk- eller svenskspråkig kultur. I undervisningen ska man betona glädje i lärandet, varierande och aktiverande arbetssätt samt muntlig kommunikation i vardagliga situationer. Teman som behandlas i undervisningen väljs tillsammans med eleverna utgående från deras egna intressen och de behandlas på ett mångsidigt sätt. Av eleverna förutsätts inga läs- eller skrivkunskaper då undervisningen inleds. Man väcker och ökar efterhand elevernas intresse för det talade och skrivna språket. Så småningom ökar man också elevernas intresse för att läsa och skriva.

Finska, A--lärokurs

Lärokursens uppdrag i årskurs 1--2

Mål för undervisningen i A-lärokursen i finska i årskurs 1-2

Studierna i det första främmande språket eller det andra inhemska språket inleds oftast i årskurs 3. Undervisningen i A-lärokursen kan dock påbörjas redan före årskurs 3. I det fallet följs grunderna för läroplanen för A-lärokursen med hänsyn till elevernas ålder.

Redan innan undervisningen i A-lärokursen inleds kan eleverna preliminärt stifta bekantskap med finska, i första hand genom hörförståelse. Sådan verksamhet kallas ofta för språkdusch. Eleverna lär sig grunderna i språket samtidigt som de sjunger, leker, spelar och rör på sig. Innehållet väljs tillsammans med eleverna utifrån elevernas intressen. Undervisningen kan genomföras i samband med andra lektioner, som en del av den helhetsskapande undervisningen och de mångvetenskapliga lärområdena eller under särskilda lektioner eller undervisningspass. Språkdusch kan också ordnas i högre årskurser.

Finska, A-lärokurs, årskurs 1

Mål för undervisning

Kulturell mångfald och språkmedvetenhet

M1 Eleven bekantar sig med olika språk och kulturer i skolan, närmiljön samt i Norden. Eleven handleds att förstå finskans och svenskans ställning som

nationalspråk. Eleven handleds att känna igen finska och kunna skilja det från andra språk.

Lokal precisering: Eleven lär sig iaktta olika språk och kulturer i sin vardag samt lär sig känna igen finska och skilja det från andra språk hen kan. Eleverna reflekterar tillsammans över vilka språk som talas i Finland och Norden och bekantar sig med de olika kulturerna. Eleverna diskuterar vilka likheter och olikheter det finns mellan olika språk.

M2 Handleda eleven att värdesätta sin egen erfarenheter språkliga bakgrund samt språklig och kulturell mångfald.

Lokal precisering: Eleven lär sig värdesätta sin egen språkliga bakgrund och olika språk och kulturer. Eleven får reflektera kring vilka språk som eleven talar hemma och vilka språk som talas i Finland.

Färdigheter för språkstudier

M3 Erbjuder eleven möjligheter att samarbeta med andra och fungera i grupp

Lokal precisering: Eleven lär sig samarbeta och fungera i grupp med andra. Eleven övar på att lära sig språk tillsammans med andra.

M4 Handleda eleven att göra iakttagelser om språket och språkbruket samt att gissa sig till och härleda enskilda ords och uttrycks betydelser.

Lokal precisering: Eleven lär sig gissa och förstå ords och uttrycks betydelser samt att göra iakttagelser om språket och språkbruket. I undervisningen betonas talat språk. Eleverna blir medvetna om finskspråkigt material i omgivningen.

Växande språkkunskap, förmåga att kommunicera

M7 Handleda eleven att använda olika non-verbala tillvägagångssätt samt olika sätt för att härleda ords betydelse. Uppmuntra eleven att uttrycka sina egna iakttagelser och sina svårigheter att förstå budskapet.

Lokal precisering: Eleven lär sig använda non-verbala hjälpmedel, till exempel gester, miner, ordförråd och digitala färdigheter för att klara av kommunikationssituationer. Eleverna övar sina växande språkkunskaper och tränar ordförråd med hjälp av t.ex. lek, sång, spel, rim och ramsor, drama och spel. I undervisningen diskuterar och funderar man över hur man ska agera

om man endast har svaga kunskaper i ett språk. Eleverna övar sig uttryck som behövs då det uppstår svårigheter med att förstå budskapet.

M8 Uppmuntra eleven att använda det finska språket på ett för kommunikationssituationen och kulturen lämpligt sätt.

Lokal precisering: Eleven övar sig använda ett antal för språket och kulturen vanliga artighetsfraser. Eleven använder språket för vardagliga syften och tränar artigt språkbruk, t.ex. att hälsa, säga adjö, berätta om sig själv och i olika vardagliga situationer.

Växande språkkunskap, förmåga att tolka texter

M9 Handleda eleven förstå målspråkets vanligaste ord och uttryck i kommunikationssituationer som är bekanta för eleven.

Lokal precisering : Eleven lär sig förstå ord och uttryck som hen hör och ser i sin omgivning. Eleven övar de vanligaste artighetsfraserna i finskan i vardagliga kommunikationssituationer, till exempel för att hälsa, säga adjö, tacka och be om hjälp. Eleven övar på att läsa och skriva ord på finska på en lämplig nivå.

Växande språkkunskap, förmåga att producera texter

M10 Handleda eleven att i olika situationer som är bekanta för eleven använda de vanligaste orden och uttrycken på finska, särskilt i tal, samt att träna uttal.

Lokal precisering: Eleven lär sig använda de vanligaste orden och korta uttryck samt att uttala dem förståeligt.

Finska, A-lärokurs, årskurs 2

Mål för undervisning

Kulturell mångfald och språkmedvetenhet

M1 Eleven bekantar sig med olika språk och kulturer i skolan, närmiljön samt i Norden. Eleven handleds att förstå finskans och svenskans ställning som nationalspråk. Eleven handleds att känna igen finska och kunna skilja det från andra språk.

Lokal precisering: Eleven lär sig iaktta olika språk och kulturer i sin vardag samt lär sig känna igen finska och skilja det från andra språk hen kan. Eleverna reflekterar tillsammans över vilka språk som talas i Finland

och Norden och bekantar sig med de olika kulturerna. Elevenna diskuterar vilka likheter och olikheter det finns mellan olika språk.

M2 Handleda eleven att värdesätta sin egen erfarenheter språkliga bakgrund samt språklig och kulturell mångfald.

Lokal precisering: Eleven lär sig värdesätta sin egen språkliga bakgrund och olika språk och kulturer. Eleven får reflektera kring vilka språk som eleven talar hemma och vilka språk som talas i Finland.

Färdigheter för språkstudier

M3 Erbjuder eleven möjligheter att samarbeta med andra och fungera i grupp

Lokal precisering: Eleven lär sig samarbeta och fungera i grupp med andra. Eleven övar på att lära sig språk tillsammans med andra.

M4 Handleda eleven att göra iakttagelser om språket och språkbruket samt att gissa sig till och härleda enskilda ords och uttrycks betydelser.

Lokal precisering: Eleven lär sig gissa och förstå ords och uttrycks betydelser samt att göra iakttagelser om språket och språkbruket. I undervisningen betonas talat språk. Elevenna blir medvetna om finskspråkigt material i omgivningen.

M5 Eleven bekantar sig med olika sätt att lära sig språk och prövar vilka sätt att lära sig som passar hen själv bäst. Elevenna övar tillsammans att ställa upp mål för sina språkstudier.

Lokal precisering: Eleven lär sig gissa och förstå ords och uttrycks betydelser samt att göra iakttagelser om språket och språkbruket. Elevenna diskuterar och funderar hur och på vilka olika sätt man kan lära sig språk och får öva på att utvärdera sina språkkunskaper.

Växande språkkunskap, förmåga att kommunicera

M6 Uppmuntra eleven att använda språket på ett mångsidigt sätt i olika kommunikationssituationer.

Lokal precisering: Eleven lär sig använda språket i ett antal ofta återkommande, rutinmässiga kommunikationssituationer med stöd av sin

samtalspartner. Innehållet väljs utgående från elevernas vardag och intressen och tillsammans med eleverna.

M7 Handleda eleven att använda olika non-verbala tillvägagångssätt samt olika sätt för att härleda ords betydelse. Uppmuntra eleven att uttrycka sina egna iakttagelser och sina svårigheter att förstå budskapet.

Lokal precisering: Eleven lär sig använda non-verbala hjälpmedel, till exempel gester, miner, ordförråd och digitala färdigheter för att klara av kommunikationssituationer. Eleverna övar sina växande språkkunskaper och tränar ordförråd med hjälp av t.ex. lek, sång, spel, rim och ramsor, drama och spel. I undervisningen diskuterar och funderar man över hur man ska agera om man endast har svaga kunskaper i ett språk. Eleverna övar sig uttryck som behövs då det uppstår svårigheter med att förstå budskapet.

M8 Uppmuntra eleven att använda det finska språket på ett för kommunikationssituationen och kulturen lämpligt sätt.

Lokal precisering: Eleven övar sig använda ett antal för språket och kulturen vanliga artighetsfraser. Eleven använder språket för vardagliga syften och tränar artigt språkbruk, t.ex. att hälsa, säga adjö, berätta om sig själv och i olika vardagliga situationer.

Växande språkkunskap, förmåga att tolka texter

M9 Handleda eleven förstå målspråkets vanligaste ord och uttryck i kommunikationssituationer som är bekanta för eleven.

Lokal precisering: Eleven lär sig förstå ord och uttryck som hen hör och ser i sin omgivning. Eleven övar de vanligaste artighetsfraserna i finskan i vardagliga kommunikationssituationer, till exempel för att hälsa, säga adjö, tacka och be om hjälp. Eleven övar på att läsa och skriva ord på finska på en lämplig nivå.

Växande språkkunskap, förmåga att producera texter

M10 Handleda eleven att i olika situationer som är bekanta för eleven använda de vanligaste orden och uttrycken på finska, särskilt i tal, samt att träna uttal.

Lokal precisering: Eleven lär sig använda de vanligaste orden och korta uttryck samt att uttala dem förståeligt.

Handledning och stöd Finska ?

Modersmålsinriktad finska, A-lärokurs Lärokursens uppdrag i årskurs 1--2

Mål för undervisningen i A-lärokursen i modersmålsinriktad finska i årskurs 1-2

Studierna i det första främmande språket eller det andra inhemska språket inleds oftast i årskurs

3. Undervisningen i den modersmålsinriktade lärokursen kan dock påbörjas redan före årskurs 3. I det fallet följs grunderna för läroplanen för den modersmålsinriktade lärokursen med hänsyn till elevernas ålder.

Redan innan undervisningen i den modersmålsinriktade lärokursen inleds i åk 3 kan eleverna stifta bekantskap med finska texter av olika slag. Eleverna utvecklar sitt språk och sitt kunnande i finska samtidigt som de sjunger, leker, spelar och rör på sig. Innehållet väljs tillsammans med eleverna utifrån deras intressen. Undervisningen kan genomföras i samband med andra lektioner, som en del av den helhetsskapande undervisningen och de mångvetenskapliga lärområdena eller under särskilda lektioner eller undervisningspass. I den modersmålsinriktade lärokursen ges de tvåspråkiga eleverna möjlighet att reflektera över och fördjupa sig i finska språkets och den finska kulturens särdrag.

Modersmålsinriktad finska, a1-lärokurs, årskurs 1

Mål för undervisning

Kulturell mångfald och språkmedvetenhet

M1 Eleven bekantar sig med olika språk och kulturer i skolan, närmiljön samt i Finland och Norden. Handleda eleven att förstå finskans och svenskans ställning som nationalspråk. Handleda eleven att lägga märke till kännetecknande och kulturella särdrag i finska.

Lokal precisering: I undervisningen reflekterar man tillsammans över vilka språk som talas i skolan, närmiljön samt i Finland och Norden, och man bekantar sig med de olika kulturerna. Eleverna iakttar vilka likheter och olikheter det finns mellan olika språk. Eleverna lär sig skillnaderna i det svenska och finska alfabetet. Eleverna diskuterar kring språkanvändning i hemmet, i skolan och på fritiden och likheter och olikheter dem emellan.

M2 Handleda eleven att värdesätta sin egen tvåspråkiga bakgrund och dubbla kulturidentitet samt språklig och kulturell mångfald.

Lokal precisering: Eleverna funderar tillsammans på den språkliga och kulturella mångfaldens betydelse för olika gemenskaper. Eleverna diskuterar kring språkanvändning i hemmet, i skolan och på fritiden och likheter och olikheter dem emellan

Färdigheter för språkstudier

M3 Erbjuder eleven möjlighet att samarbeta med andra och fungera i grupp med andra samt att använda båda sina språk

Lokal precisering: Eleverna övar att samarbeta och arbeta parvis och i grupper. Eleverna får möjlighet stärka intresset för studier i finska

M4 Uppmuntra eleven att göra iakttagelser om olika språk och språkbruket i både finska och svenska samt att härleda nya ords och uttrycks betydelser och att aktivt använda dem.

Lokal precisering: Eleven lär sig betydelsen av nya ords och uttrycks betydelser samt att göra iakttagelser om språket och språkbruket. I undervisningen iakttar man i huvudsak talat språk.

Växande språkkunskap, förmåga att kommunicera

M6 Uppmuntra eleven att aktivt använda språket på ett mångsidigt sätt och utveckla sina uttrycks- och kommunikationsfärdigheter i olika kommunikationssituationer.

Lokal precisering: . Eleven lär sig framföra sina egna iakttagelser. Eleverna ges möjlighet att använda språket i olika situationer som främjar elevernas språkliga utveckling och ger lämpliga utmaningar med beaktande av elevernas tvåspråkiga bakgrund. Eleverna ges möjlighet att använda språket i olika situationer som främjar elevernas språkliga utveckling och ger lämpliga utmaningar med beaktande av elevernas tvåspråkiga bakgrund. Som en del av kommunikationen utvidgar eleverna ordförråd och strukturer med hjälp av sång, lek, drama

M7 Handleda eleven att använda olika non-verbala tillvägagångssätt och olika sätt för att härleda ords betydelse. Uppmuntra eleven att uttrycka sina egna iakttagelser och sina svårigheter att förstå budskapet.

Lokal precisering: Handleda eleven att använda olika nonverbala tillvägagångssätt och olika sätt för att förstå ords betydelse i samband med nya ord och uttryck. Eleverna uppmuntras att uttrycka sina egna iakttagelser och sina svårigheter att förstå budskapet.

M8 Uppmuntra eleven att använda finska språket på ett för kommunikationssituationen lämpligt sätt samt känna igen kulturella drag i interaktionen på finska och svenska.

Lokal precisering: Eleverna övar på olika naturliga sätt att uttrycka sig och reagera i olika vardagliga kommunikationssituationer.

Växande språkkunskap, förmåga att tolka texter

M9 Handleda eleven att utveckla sina kunskaper i finska språket i olika slags situationer samt att bekanta sig med muntliga och skriftliga åldersenliga texter.

Lokal precisering: Innehållet väljs utgående från elevernas vardag och egna intressen. Eleverna utvidgar sitt ordförråd och övar på ett mångsidigt sätt ord och strukturer som en del av kommunikationen i olika situationer med hjälp av mångsidiga arbetssätt. Eleverna övar tillsammans att lyssna och diskutera på finska utifrån de teman som behandlas i undervisningen.

M10 Erbjud eleven rikliga möjligheter att använda finska, särskilt i tal, i många situationer.

Lokal precisering: Innehållet väljs utgående från elevernas vardag och egna intressen. Eleven lär sig att använda finska mångsidigt i olika situationer. Eleverna utvidgar sitt ordförråd och övar på ett mångsidigt sätt ord och strukturer som en del av kommunikationen i olika situationer med hjälp av aktiverande arbetssätt, digitala hjälpmedel och till exempel sång, lek, ramsor, berättelser, drama och spel. Eleverna får så småningom öva sig på att skriva.

Modersmålsinriktad finska, A1-lärokurs, årskurs 2

Mål för undervisning

Kulturell mångfald och språkmedvetenhet

M1 Eleven bekantar sig med olika språk och kulturer i skolan, närmiljön samt i Finland och Norden. Handleda eleven att förstå finskans och svenskans ställning som nationalspråk. Handleda eleven att lägga märke till kännetecknande och kulturella särdrag i finska.

Lokal precisering: I undervisningen reflekterar man tillsammans över vilka språk som talas i skolan, närmiljön samt i Finland och Norden, och man bekantar sig med de olika kulturerna. Eleverna iakttar vilka likheter och olikheter det finns mellan olika språk. Eleverna lär sig skillnaderna i det svenska och finska alfabetet. Eleverna diskuterar kring språkanvändning i hemmet, i skolan och på fritiden och likheter och olikheter dem emellan.

M2 Handleda eleven att värdesätta sin egen tvåspråkiga bakgrund och dubbla kulturidentitet samt språklig och kulturell mångfald.

Lokal precisering: Eleverna funderar tillsammans på den språkliga och kulturella mångfaldens betydelse för olika gemenskaper. Eleverna diskuterar kring språkanvändning i hemmet, i skolan och på fritiden och likheter och olikheter dem emellan

Färdigheter för språkstudier

M3 Erbjuder eleven möjlighet att samarbeta med andra och fungera i grupp med andra samt att använda båda sina språk

Lokal precisering: Eleverna övar att samarbeta och arbeta parvis och i grupper. Eleverna får möjlighet stärka intresset för studier i finska

M4 Uppmuntra eleven att göra iakttagelser om olika språk och språkbruket i både finska och svenska samt att härleda nya ords och uttrycks betydelser och att aktivt använda dem.

Lokal precisering: Eleven lär sig betydelsen av nya ords och uttrycks betydelser samt att göra iakttagelser om språket och språkbruket. I undervisningen iakttar man i huvudsak talat språk.

M5 Eleven bekantar sig med olika sätt att lära sig språk och prövar vilka sätt att lära sig som passar hen själv bäst. Eleverna övar tillsammans att ställa upp mål för sina språkstudier.

Lokal precisering: Eleverna diskuterar och funderar hur och på vilka olika sätt man kan lära sig språk. Eleverna övar olika sätt att lära sig språk. Eleverna lär sig se det positiva i sin egen tvåspråkiga bakgrund.

Växande språkkunskap, förmåga att kommunicera

M6 Uppmuntra eleven att aktivt använda språket på ett mångsidigt sätt och utveckla sina uttrycks- och kommunikationsfärdigheter i olika kommunikationssituationer.

Lokal precisering: . Eleven lär sig framföra sina egna iakttagelser. Eleverna ges möjlighet att använda språket i olika situationer som främjar elevernas språkliga utveckling och ger lämpliga utmaningar med beaktande av elevernas tvåspråkiga bakgrund. Eleverna ges möjlighet att använda språket i olika situationer som främjar elevernas språkliga utveckling och ger lämpliga utmaningar med beaktande av elevernas tvåspråkiga bakgrund. Som en del av kommunikationen utvidgar eleverna ordförråd och strukturer med hjälp av sång, lek, drama

M7 Handleda eleven att använda olika non-verbala tillvägagångssätt och olika sätt för att härleda ords betydelse. Uppmuntra eleven att uttrycka sina egna iakttagelser och sina svårigheter att förstå budskapet.

Lokal precisering : Handleda eleven att använda olika nonverbala tillvägagångssätt och olika sätt för att förstå ords betydelse i samband med nya ord och uttryck. Eleverna uppmuntras att uttrycka sina egna iakttagelser och sina svårigheter att förstå budskapet.

M8 Uppmuntra eleven att använda finska språket på ett för kommunikationssituationen lämpligt sätt samt känna igen kulturella drag i interaktionen på finska och svenska.

Lokal precisering: Eleverna övar på olika naturliga sätt att uttrycka sig och reagera i olika vardagliga kommunikationssituationer.

Växande språkkunskap, förmåga att tolka texter

M9 Handleda eleven att utveckla sina kunskaper i finska språket i olika slags situationer samt att bekanta sig med muntliga och skriftliga åldersenliga texter.

Lokal precisering: Innehållet väljs utgående från elevernas vardag och egna intressen. Eleverna utvidgar sitt ordförråd och övar på ett mångsidigt sätt ord och strukturer som en del av kommunikationen i olika situationer med hjälp av mångsidiga arbetssätt. Eleverna övar tillsammans att lyssna, diskutera, läsa och skriva på finska utifrån de teman som behandlas i undervisningen.

M10 Erbjud eleven rikliga möjligheter att använda finska, särskilt i tal, i många situationer.

Lokal precisering: Innehållet väljs utgående från elevernas vardag och egna intressen. Eleven lär sig att använda finska mångsidigt i olika situationer. Eleverna utvidgar sitt ordförråd och övar på ett mångsidigt sätt ord och strukturer som en del av kommunikationen i olika situationer med hjälp av

aktiverande arbetssätt, digitala hjälpmedel och till exempel sång, lek, ramsor, berättelser, drama och spel. Eleverna får öva sig på att skriva på finska.